

Reserapport från Wien 21-25/5 2018

Jag har varit på Erasmus-utbyte i Wien för tredje gången. Första gången var det bara auskultationer, konferenser och möten (2016), men de två sista gångerna (2017 och 2018) har jag haft lektioner, så kallad "Erasmus teaching". Jag ser en fördel med att besöka samma universitet flera gånger: man lär känna många kollegor, kan revidera och utvidga sin presentation, ha seminarier för nya grupper och introducera nya teman. Min tyska förbättrar sig förstås och sist men inte minst har jag lärt känna staden Wien, där jag nästan känner mig som hemma och upptäcker nya saker varje gång.

Den här gången var jag en dag tillsammans med Birgit Hoefler, som examinerar Erasmus-studenter. Vi var på en NMS (Neue Mittelschule), där två studenter hade lektioner (en från Holland och den andra från Ukraina). Det var som ett VFU-besök och efteråt hade vi ett samtal tillsammans med deras handledare. Det var intressant och givande. Under lektionen gick jag runt i klassrummet och det visade sig att eleverna var från många länder. De gick extralektioner i tyska och många av dem hade inte varit i Tyskland så länge. De gick i en förberedelseklass.

Jag hade ett par givande möten med två olika professorer (Brigitte Sorger på UNi Wien och Elisabeth Furch på PH Wien). PH Wien (Pädagogische Hochschule) har en mer praktisk och didaktisk inriktning och lärarutbildning för de lägre åldrarna. De har lagt om kursplanen och förlängt Primärstufet utbildningen till en masterutbildning från och med i år.

Uni Wien (Universität Wien) har en mer vetenskaplig och teoretisk inriktning än PH Wien och inriktar sig förutom lärarutbildning till de högre stadierna också på andra universitetsutbildningar, kan man förenklat säga. Jag har haft samarbete med båda, men sista åren bara med B. Furch på PH Wien. Men jag tycker kontakten på Uni Wien också är viktig att upprätthålla, så vi träffades för ett lunchmöte och utbytte erfarenheter. Eftersom B. Sorger är professor i tyska som andraspråk, så diskuterade vi mycket språk. Hon berättade att det har kommit en ny lag i år, som bestämmer att alla nyanlända barn från fem års ålder ska ha femton timmars undervisning i tyska i veckan. Det är väldigt mycket och det var en del heta diskussioner om det just nu.

Annars utgjordes min undervisning av flerspråkighet som huvudtema. Jag hade seminarier på tyska i ett par olika grupper (i PH Wien) med mycket engagerade studenter. En del av dem var själva invandrare och det blev mycket intressanta diskussioner. Mitt seminarium handlade om hur det svenska utbildningssystemet ser ut – från förskolan upp till universitetet- och jämfört med det österrikiska. Jag tog upp hur vi jobbar med flerspråkighet i klassrummet (metodik och didaktik) – allt från förskolan upp till gymnasiet – berättar om våra olika läroplaner, hur modermålsundervisningen fungerar, vilka minoriteter vi har osv. Till sist berättade jag om projektet Poesi utan gränser, som jag var med och startade för några år sedan här i Uppsala, där eleverna läser upp egna dikter på olika språk och sedan deltar i en poetry slam- tävling.

I Österrike finns inte studiemedel, utan många jobbar jämte studierna eller så söker de stipendier. Det är inte lika svårt att komma in på universitetsutbildningar som i Sverige. Man räknar inte poäng, utan söker en utbildning man vill gå och oftast räcker det att göra en test för att komma in.

På fredagen lämnade jag PH Wien och tänkte när jag gick nerför trappan och såg alla de gröna växterna (det är som en djungel där just nu) att jag redan ser fram emot nästa gång som jag ska åka hit. För det kommer jag att göra. Vi har redan börjat planera för en fortsättning nästa vår. Eventuellt

kommer jag då även att få ha seminarier med Erasmusstudenterna, som alla är mycket duktiga i det tyska språket.

Förutom allt jobb, så hann jag vara en del turist och besökte konsert, teater och museer. Kultur finns hur mycket som helst i Wien och den här gången var jag - förutom museet- också nere i kanalsystemet under Wien där Orson Welles medverkade i "Den tredje mannen" – filmen från 1948. Jag hade aldrig hittat den turen om inte Birgit H hade tipsat och följt med. Det är bra att få nya kontakter och vänner när man åker iväg så här. Naturligtvis bjuder också Wien på mycket kulinariskt med bra restauranger, goda viner, festivaler med mera. Sen tycker jag om att bara ta spårvagnen och åka längst ut till ändhållplatsen. Plötsligt är man då ute på landet bland alla pittoreska byar och vinodlingar, en del med utsikt mot Donau. Jag hann också med en härlig vandring i Wienerwald med vidsträckt utsikt över fält, byar och staden Wien i horisonten.